

MSc felvételi feladatok mérés technikából

MINTA

1. Egy gömbkondenzátor kapacitása $C = 4\pi\epsilon_0\epsilon_r \frac{r_1 r_2}{r_2 - r_1}$, ahol $\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \frac{\text{F}}{\text{m}}$, $\epsilon_r = 4,2$, továbbá a két gömb sugara $r_1 = 50 \text{ cm}$ és $r_2 = 51 \text{ cm}$. A kapacitás meghatározásában hibát okoz r_1 és r_2 pontatlansága, mindkettő mérésének relatív véletlen hibája $h = 0,1\%$. Adja meg a kapacitás relatív véletlen hibáját a komponensek valószínűségi összegzésével!

a) $\frac{\Delta C}{C} = 0,1\%$ b) $\frac{\Delta C}{C} = 0,2\%$ c) $\frac{\Delta C}{C} = 7,1\%$ d) $\frac{\Delta C}{C} = 10,1\%$

2. Egy műveleti erősítővel felépített kapcsolás feszültségerősítését két ellenállás hányadosa határozza meg. Az ellenállások tűrése a gyártói adatlap szerint $\pm 5\%$. Egy megépített kapcsolás erősítését megmérve azt tapasztaljuk, hogy az pontosan megegyezik az erősítés névleges értékével, azaz hibája zérus. Lehetséges ez?

- a) Igen, ez elvileg lehetséges.
- b) Nem, az erősítés relatív hibája legalább 5% .
- c) Igen, ha az erősítés mérésének hibája éppen ellentétes előjelű.
- d) Igen, mert a tűrésből származó hiba mindig kiesik.

3. Szinuszos feszültség effektív értékét mérjük, és azt tapasztaljuk, hogy a mért érték lényegesen kisebb a helyes értéknél. Az alábbiak közül melyik *nem* lehet oka a mérési hibának?

- a) Nem valódi effektívérték-mérővel mértünk.
- b) A műszer meghibásodott.
- c) A jel frekvenciája magasabb a műszer határfrekvenciájánál.
- d) A műszer belső ellenállása leosztja a feszültséget.

4. Az $U_{x,p} = 2 \text{ V}$ csúcserőtelű, $f_x = 1 \text{ kHz}$ frekvenciájú szinuszos jelet két additív zajforrás terheli: $U_{n,p} = 20 \text{ mV}$ csúcserőtelű, $f_n = 50 \text{ Hz}$ frekvenciájú, szinuszosnak tekinthető hálózati zavarjel, valamint $\sigma = 20 \text{ mV}$ szórású sávkorlátozott fehérzaj. Adja meg a jel-zaj viszony (SNR) értékét!

a) SNR = 40 dB   b) SNR = 37,0 dB   c) SNR = 35,2 dB   d) SNR = 70,5 dB

5. Periodikus jelek frekvenciáját mikrokontrollerrel mérjük, úgy, hogy a jelet AD-átalakítóval digitalizáljuk, majd megszámláljuk, hogy $t_m = 1 \text{ sec}$ alatt hány pozitív nullátmenete volt a jelnek, majd a mérési eredmény alapján kiszámoljuk a kérdéses frekvenciát. A processzor órajele $f_0 = 5 \text{ MHz}$, hibája $h_0 = 100 \text{ ppm}$, az adott időt ilyen felbontással képes mérni. Adja meg a mért f_m frekvencia értékét, ha a jel frekvenciája $f_x = 440,4 \text{ Hz}$!

a) $f_m = 439$ vagy 440 Hz b) $f_m = 440 \text{ Hz}$ c) $f_m = 441 \text{ Hz}$ d) $f_m = 440$ vagy 441 Hz

6. Nagy jósági tényezőjű tekercs impedanciáját mérjük, és meghatározzuk a soros (L_s, R_s), illetve a párhuzamos helyettesítőképet (L_p, R_p) elemeit. Az alábbiak közül várhatóan melyik igaz a mért tekercsre?

- a) $L_s \approx L_p, R_s \gg R_p$ b) $L_s \approx L_p, R_p \gg R_s$ c) $L_s \gg L_p, R_s \approx R_p$ d) $L_p \gg L_s, R_s \approx R_p$

7. Három ellenállást háromszögműköltetésbe kötöttünk úgy, hogy a háromszög minden éle pontosan egy ellenállás. Feladatunk egy kiválasztott ellenállás értéknek megmérése impedanciamérővel. Csak egyetlen mérést végezhetünk, a mérés eredménye az impedanciamérő által mutatott érték. Hogyan kell bekötni az impedanciamérőt?

- a) Ezekkel a feltételekkel nem hajtható végre a mérés.
b) Csak 4 vezetékes méréssel hajtható végre a mérés.
c) Csak 5 vezetékes méréssel hajtható végre a mérés.
d) 3 vagy 5 vezetékes méréssel hajtható végre a mérés.

8. Kétcsatornás analóg oszcilloszkópon *alternate* üzemmódot választva mi történik?

- a) A 2-es csatorna jelét az 1-es függvényében rajzolja ki a képernyőre.
b) Az 1-es csatorna jelét a 2-es függvényében rajzolja ki a képernyőre.
c) A két csatorna jelét felváltva rajzolja a képernyőre.
d) A triggerjelet külső forrásból várja az oszcilloszkóp.

9. Egy digitális oszcilloszkóp képernyőjén 1 kHz frekvenciájúnak mérünk egy szinuszjelet. Az oszcilloszkóp $50 \mu\text{s}/\text{div}$ állásban mér, a képernyőn vízszintesen 10 osztás van, felbontása 500 pont. Mekkora lehetett a mintavételezett analóg szinuszjel frekvenciája? Kérjük, a legpontosabb választ jelölje meg!

- a) 1 kHz   b) $k \cdot 1 \text{ MHz} \pm 1 \text{ kHz}$ c) $k \cdot 1 \text{ kHz} \pm 1 \text{ MHz}$ d) $k \cdot 10 \text{ MHz} \pm 1 \text{ kHz}$

ahol k egész szám.

10. Egy spektrumanalizátor diszkrét Fourier-transzformációt (DFT) alkalmaz. Egy beállításban a mintavételi frekvencia $f_s = 48 \text{ kHz}$, a DFT pontszáma $N = 8000$. Milyen frekvenciájúnak mérjük ezzel az analizátorral a hálózati feszültséget? (Feltételezhetjük, hogy a hálózati frekvencia pontosan 50 Hz, továbbá a mért frekvencia a leolvasott spektrumcsúcs helye.)

- a) 48 Hz   b) 50 Hz   c) 52 Hz   d) 54 Hz